

Referat

Akademisk Råd møde nr. 87

Mødedeltagere

Stud.polyt. Abu Bakar Ali
Professor Anders Kristensen, DTU Sundhedsteknolog
Professor Bo Friis Nielsen, DTU Compute
Seniorforsker Christoph Köhn, DTU Space
Lektor Gabriel Zsurzsan, DTU Electro
Professor Karsten Wedel Jacobsen, DTU Fysik
Stud.polyt. Kristian Kielsgaard
Professor Marcel A. J. Somers, DTU Construct
Stud.polyt. Mikkel Berrig Rasmussen
Professor Lisbeth M. Ottosen, DTU Sustain
Professor Thomas Ostenfeld Larsen, DTU Bioengineering (ONLINE)
Rektor Anders Overgaard Bjarklev

11.januar 2024

ditkan

Observatør

Dekan Christine Nellemann
Sekretær Ditte Kirstine Andersen, Policy/APR
Camilla Mørk, Policy/APR Kontorchef

Gæster

Bachelordekan Lars D. Christoffersen
Repræsentant fra ph.d.-foreningen Andreas Henrik Frederiksen
Konsulent i ph.d.-coaching og ph.d.-vejledning mm. Mirjam Godskesen
Formand for Ph.D.-foreningen Valeska Slomianka (suppleant observatør)

Afbud

Observatør fra Ph.d.-foreningen Siv Sørensen

Referat møde nr. 87 i Akademisk Råd

1) Velkomst og vedtagelse af dagsorden v. formand/konst. formand

Rektor byder velkommen til mødet med et særligt velkommen til nye medlemmer og observatører i Akademisk Råd.

Dagsordenen godkendes med bortfald af formandsvalg, da kun rektor har opstillet. Rektor takker for den tillid, Rådet viser ham.

Akademisk Råd drøfter arbejdsprog for 2024. Akademisk Råd beslutter, at skriftligt materiale forbliver på DTU's concernsprog, dansk, mens møderne afholdes på enten dansk eller engelsk afhængigt af fremmødte mødedeltageres sprogpræferencer. Det aftales yderligere, at medlemmer til en hver tid må udtale sig på dansk eller engelsk afhængigt af personlig præference.

2) Evt. valg af formand v. konst. formand

Bortfalder pga. fredsvalg. Rektor fortsætter som formand i perioden 2024-2026.

3) Godkendelse af referat fra sidste møde v. formand

Referatet fra møde nr. 86 blev udsendt d. 12.12.2023 og ved frist for kommentarer d. 6.1.2024 var der ikke indkommet nogle kommentarer og referatet blev godkendt.

4) Godkendelse af forretningsordenen for 2024 v. formand

Jf. Forretningsordenens §10 ophæves forretningsordenen for sidste år og forretningsordenen for 2024 blev underskrevet.

Et medlem påpeger, at skellet mellem mulighed for indkaldelses til ekstraordinære møder og ekstra møder i §3 og §5 bør genovervejes ved næste revision af forretningsordenen.

5) Nedsættelse af ph.d.-underudvalg v. formand

Rektor takker medlemmer Anders Kristensen og Bo Friis Nielsen, for at have udgjort et overgangsunderudvalg.

Jf. Forretningsordenens §8 nedsættes ph.d.-underudvalg for VIP-valgperioden 2024-2026. Følgende underudvalg nedsættes:

- 1) 6.2.-30.6. 2024: Anders og Bo,
- 2) 1.7.-31.12. 2024: Christoph og Gabriel
- 3) 1.1.-20.6. 2025: Karsten og Lisbeth,
- 4) 1.7.-31.12. 2025 Marcel og Thomas,
- 5) 1.1.-20.6. 2026: Anders og Bo,
- 6) 1.7.-31.12. 2026: Christoph og Gabriel

AHR sekretariatsbetjener ph.d.-underudvalget og sørger også for at gøre opmærksom på, når der er skift i ph.d.-underudvalgene.

6) Rektors mundtlige meddelelser

Nye professorer siden sidst

Siden sidste AR-møde er der ansat 5 professorer ved DTU.

Ny direktionsmedlem og prodekan for uddannelse

Rektor beretter, at Christine Nellemann er tiltrådt som dekan for bæredygtighed, diversitet, inklusion og talentudvikling, samt DTU's internationale strategiske samarbejde. Christine Nellemann vil sidde som observatør i Akademisk Råd. Dekanen præsenterer sig selv og udtrykker sin glæde ved sin nye rolle i Akademisk Råd.

DTU har pr. 1.2. har ansat en ny prodekan, Jens Ø. Duus, som har været professor, sektionsleder og studieleder på DTU Kemi. Jens kommer til at understøtte uddannelsesdekan Lars Christoffersen og have særligt fokus på bl.a. Learning Lab. Lars Christoffersen udfolder præsentationen af Jens Duus og ser frem til samarbejdet.

DTU Nuclear Energy Technology

DTU har oprettet et nyt center som skal konsolidere og styrke forskningen i atomkraftteknologier DTU Nuclear Energy Technology. Centeret skal sikre, at Danmark fortsat besidder stærke kompetencer på området, samt samarbejde med bl.a. danske virksomheder, der arbejder med at udvikle nye reaktortyper.

Uanset om atomkraft har en fremtid i Danmark, så er det vigtigt for DTU at have forskning på området og at bevare en national kritisk vidensmasse inden for området. Centret er under ledelse af seniorforsker Bent Lauritzen fra DTU Fysik.

Et medlem af Rådet opfordrer rektor til at overveje, om DTU giver nuklearenergi et stempel som grøn energi. Rektor takker for betragtningen og understreger, at DTU ikke ønsker at udtale sig om, hvorvidt nuklearenergi er grønt eller ej.

7) Temadrøftelse: Studentertrivsel i forhold til DTU's mål om Europas bedste ingeniøruddannelse v. dekan Lars D. Christoffersen og efterfølgende drøftelse

Uddannelsesdekan Lars Christoffersen præsenterer DTU's arbejde med studentertrivsel.

Dekanen pointerer, at trivsel er vigtigt for at nå målet om at have Europas bedste ingeniøruddannelse.

Dekanen taler ud fra trivselsstatistikker. Heriblandt, at 13 % ikke føler, at de lever op til egne forventninger. DTU oplever også, at nogle studerende har stort fokus på at bestå eksamener og ikke så meget på at lære generelt. Rektor har ved tidligere lejlighed udtalt, at DTU burde være et universitet uden eksamen. En underviser har prøvet i år. Det er spændende at trække på de erfaringer. Lærer studerende bedre, hvis de ikke har fokus på eksamen? Der bør ske en forventningsafstemning om, at man ikke kan få 12 i alle kurser, og at en uddannelse er ikke kun er uddannelse, det er også dannelse.

Dekanen fremhæver, at DTU gør meget godt, men kan gøre det bedre gennem kultur og fællesskab. Nævner tiltag som kan hjælpe studerende, der kæmper med trivslen: open-door, studievejledning, samt et beredskab, der kan hjælpe med at tage problemerne i opløbet. Kendskabet til de forskellige muligheder bør udbredes.

Undervisning og faglig integration: de fleste studerende føler sig trives i med undervisningen, og afgangere er tilfredse med dimittendernes kundskaber. DTU's studerende er dog udfordret af en række udefrakommende tiltag; SU-reform, kandidatreform, fremdriftsform. DTU's administration og ledelse vil fortsætte samarbejdet med PF om at sikre, at studerende kommer bedst muligt igennem dette.

Afslutningsvis stiller dekan Lars Christoffersen Rådet spørgsmålet: Hvad kan vi gøre bedre?

Et medlem pointerer, at studerende er særligt udsatte det første år. Det er en stor ændring fra gymnasiet til universitetet. Studerende føler, at de bliver testet og presset af karakterer specielt i de første år. Senere fremhæves det, at der også kunne vindes noget for kandidatstuderende ved at hjælpe med at etablere netværk o.l. i starten af kandidatuddannelsen, hvor mange, også DTU-bachelorere, oplever at føle sig som nye igen.

Herefter følger en drøftelse af, at der hersker et vrangbillede af 12-skalaen. Nogle studerende mener, at alt under 10 er dårligt. Dette bør adresseres. Karakterskalaen skal italesættes, som den er, ikke som individet forstår den. Afledt heraf fremhæves det, at der hersker en opfattelse af, at man skal have karakteren 10 for at kunne søge om en ph.d.-ansættelse. Dette er dog ikke i overensstemmelse med virkeligheden.

DTU's studietidsloft drøftes som en stressfaktor. Studievejledningen kontakter studerende, der er 1 år bagude. Staten har et loft på 2 år. Dekanen forklarer, at DTU's loft er tænkt som en hjælp til, at flere kan nå at gennemføre, inden de, jf. nationale krav, tvangsudskrives efter 2 år. Der spørges ind til frafald for studerende, der er blevet varslet af DTU. Tallet kendes ikke. Dekanen fortæller, at AUS og dekanen undersøger konsekvenserne af DTU's grænse og genovervejer, om det er den rette model fremover. Et medlem påpeger, at DTU kunne løfte dette loft, da der er masser af udefrakommende regler, som regulerer, at studerende er aktive.

SU fremhæves som en stressfaktor for studerende, og DTU opfordres til at gå imod den varslede SU-reform.

At studerende ønsker at have gode karakterer ved eksamen, skyldes måske, at det føles som en "belønning". Det kunne være en løsning, at indlægge denne "belønning" i løbet af semestret eller helt fjerne karakterer de første semestre. Et medlem protesterer mod at reducere eksamener til kun en belønning. En eksamen skal reflektere hele undervisningen og dermed underbygge denne.

Der spørges ind til studerende med handicap, som dekanen ikke har nævnt i sin præsentation. Dekanen beklager ikke for nærværende at have noget særskilt data på området.

Et medlem fremhæver vigtigheden af, at undervisere skaber et miljø, som er inkluderende og rart at være i og at italesætte, at selv professorer ikke kun har fået 12-taller.

Det pointeres, at de studerendes netværk primært er årgangs opdelt, så hvis man kommer bagud, så mister man også sit netværk.

Dekanen har i sit oplæg fremhævet, at 3 % af de studerende føler sig ensomme hele tiden og undret sig over, hvordan disse studerende nås, når det ikke er igennem de mange sociale arrangementer, klubber, hold og netværk mv. Et medlem pointerer; at være ensom har intet at gøre med at være alene, det kan også skyldes underrepræsentation af køn, manglende fælles interesser og mål kan lede til en følelse af ensomhed, selvom man ikke står uden for sociale og faglige aktiviteter. Det er svært at identificere og kurere denne form for ensomhed. Dekanen nikker til, at det er noget DTU skal have en bedre forståelse af.

DTU bryster sig af at være et eliteuniversitet. Ordet elite skal ikke forveksles med elitær, for hvis det misforstås kan det være en stressfaktor for de studerende, hvis de ikke føler sig som en del af en videnselite.

8) Temadrøftelse: Introduktion til temadrøftelse om Ph.d.-trivsel, v. Karsten Wedel Jacobsen

Karsten Wedel Jacobsen medlem af Akademisk Råd og ph.d.-skoleleder ved Fysik indleder temadrøftelsen om ph.d.-trivslen. Karsten anbefaler bl.a. at læse DKUNI's rapport om emnet. Rapporten rundsendes efter mødet.

a. oplæg om ph.d.-trivsel v. Mirjam Godskesen

Mirjam Godskesen introducerer sig selv og sin baggrund. Hun er uddannet fra DTU og senere efteruddannet som coach og har i dag erfaring i både coaching af ph.d.-studerende og ph.d.-vejledere.

Oplægget startes med spørgsmålet: *Er der en trivselskrise blandt ph.d.-studerende?* Mirjam gennemgår en række studier, som viser, at der er en markant højere mistrivsel blandt ph.d.-studerende end andre grupper i samfundet, og konkluderer, at der er grund til at være bekymret for ph.d.'erne og gøre en særlig indsats.

Det understreges, at det ikke er et problem, der kan løses ved blot at ansætte "robuste personer". De vil også få det skidt, hvis de indsættes i et dårligt miljø. Herefter gennemgås nogle faktorer, der medvirker til mistrivsel og nogle metoder til at forbedre trivsel.

En del ph.d.-studerende har aldrig været udfordret igennem deres uddannelse og de får et chok, når de pludselig bliver fagligt udfordret.

Faktorer der øger risikoen for mistrivsel er bl.a. "imposter syndrome", lav selvtillid, misforstået perfektionisme samt forholdet til vejleder.

En måde at fremme trivsel er f.eks. kurser som understøtter kultur og generelle kompetencer. Go-to-person, som føles som en reelt udenforstående, som ikke har relation til vejledere. Netværk blandt andre ph.d.-studerende eller en buddy-ordning. DTU kunne have en central indsats på området, pt. ligger den hos de individuelle institutter.

Vejlederen er den allervigtigste faktor for studerendes trivsel, herunder tilgængelighed, nærvær og samarbejde mellem medvejledere er vigtige for et ph.d.-forløb.

DTU har gode vejledere og nogle gange for gode vejledere, der bruger meget tid på at hjælpe og fastholde studerende, der muligvis ikke burde gennemføre deres ph.d.-studie. DTU bør understøtte ph.d.-vejledernes netværk og afsætte specifik tid til vejledning. Det sender det signal, at det er en vigtig opgave. Der er tydelig forskel på universiteter, der gør det og ikke gør det.

Det er også værd at notere, at der er ganske få dårlige vejledere, måske 3 %, som opfører sig dårligt over for studerende. Disse bør stoppes. De skal ikke have flere ph.d.-studerende, selv om de henter penge.

Fremtidens ph.d.-studerende vil kræve en bedre work-life balance og fremtidens stud. vil ikke acceptere overarbejde.

Afslutningsvis anbefaler Mirjam følgende:

- 1) Take 'workaholism' in academia seriously. Change the attitude towards overwork at DTU.
- 2) Make clear and fair rules for teaching/work hours, financing of external stay, change of supervisor.
- 3) Support the supervisors with continuous development, peer support and resources and stop bad supervision
- 4) Offer PhD courses on general competences
- 5) Have a 'go to person' at the institute
- 6) Give access to individual coaching

Kort drøftelse af, hvordan man finder dårlige vejledere. Rektor understreger, at dårlige vejledere uagtet øvrige meritter ikke tolereres på DTU.

b. Oplæg om ph.d.-foreningens trivselsundersøgelse v. Andreas Henrik Frederiksen

Ph.d.-studerende Andreas Frederiksen præsenterer Ph.d.-foreningens trivselsundersøgelse fra 2023. Her fremhæves det, at vejledning på DTU generelt er god, men at der opleves en modvilje mod at tale om trivsel og stress. Dette er især opfattelsen blandt ph.d.'er, som har dårlig trivsel og vejledning, og som overvejer frafald. Der er markant højere mistrivsel blandt ph.d.'er, som sidder alene på kontoret.

Drøftelse af rapporten og ph.d.'ers trivsel og forhold på DTU.

Den danske 3-årige model drøftes. Her er især kritik af de timer ph.d.'er skal bruge på at modtage eller give undervisning. Flere deler det synspunkt, at danske ph.d.-studerende har for lidt forskningstid og udgiver for få artikler, sammenlignet med deres internationale modstykker. Flere opfordrer rektor til at arbejde for en strukturel ændring af den nationale model. Det ønsker rektor imidlertid ikke og minder om, at den danske ph.d.-uddannelse tidligere har været kortere end i dag. Rektor ønsker at arbejde inden for de givne rammer. Det er f.eks. værd at sætte et mål, om hvor mange måneder, der skal bruges til ph.d.-forskningsprojektet. Undervisning er dog en hjertesag på DTU. DTU forventer, at alle VIP'er, inkl. ph.d.'er skal undervise som en del af deres ansættelse.

Et punkt, som rektor har bidt særligt mærke i, er, at det er væsentligt at finde en metode til at sikre mod dårlige vejledere. Der skal ensartede metoder og tilbud på hele DTU. Mirjam Godskesen fremhæver, at KU har en kontaktperson til ph.d.'er som er uafhængig.

Et medlem opfordrer ph.d.-foreningen o.a. til at huske, at ph.d.'er og øvrige VIP'er er kollegaer, som er på samme hold og bør holde sammen og samarbejde om den bedste ph.d.-uddannelse. Opfordrer til at ph.d.-foreningen holder den gode tone i kritikken af ph.d.-kurser og –vejledning.

9) Evt. herunder temadrøftelse ved næste møde v. rektor

Rektor beretter, at DTU's årsrapport for 2023 er på dagsordenen ved næste møde i Akademisk Råd, og at dekan Christine Nellemann vil holde et oplæg om sine første 100 dage og visioner. Det foreslås, at tage en temadrøftelse om diversitet i forlængelse af Christine Nellemanns oplæg.